

SÖKANDE

Egencia Sweden AB, 556262-9716
Mejerivägen 3
117 43 Stockholm

Ombud: advokaterna Jonas Edward, Stefan Gustavsson och Ulf Hökeberg
Advokatfirman Fylgia KB
Box 55555
102 04 Stockholm

MOTPART

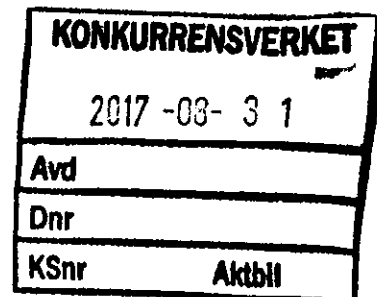
Malmö Högskola
205 06 Malmö

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Egencia Sweden AB ansöker om överprövning av giltigheten av Malmö Högskolas avtal av den 14 oktober 2016 med XLNT Travel Norrland AB avseende resebyråttjänster och yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att avtalet är ogiltigt. Till grund för ansökan anförs i huvudsak följande.

Avtalet, som är ett ramavtal, skulle rätteligen ha föregåtts av annonsering enligt huvudregeln i 15 kap. 4 § LOU. Någon undantagssituation föreligger inte. Malmö Högskola har slutit ramavtalet genom en direkthänvändelse till en sluten krets av leverantörer som omfattas av ett annat ramavtal med Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet. Att sluta ramavtal genom avrop från ett annat ramavtal är oförenligt med LOU:s förfaranderegler och de grundläggande principerna om transparens och likabehandling. Ramavtalet har således slutits utan föregående annonsering enligt 15 kap. 4 § LOU, varför talan ska bifallas med tillämpning av 16 kap. 13 § första stycket punkten 1 LOU. Högskolan har inte genomfört avrop (ingått kontrakt) efter förnyad konkurrensutsättning, utan istället direkttilldelat ett nytt ramavtal, vilket utgör en ny upphandling. Bolaget omfattas inte av Kammarkollegiets ramavtal och har utestängts från upphandlingen. Bolaget anser sig därigenom ha lidit skada eller kunna komma lida skada.

Det är inte korrekt att Malmö Högskola är skyldig att använda ramavtal. Förordningen om statlig inköpssamordning är inte överordnad LOU. Varje myndighet är vidare skyldig att göra en självständig bedömning av huruvida myndigheten ska använda sig av Kammarkollegiets ramavtal. I förevarande fall har Malmö Högskola slutit ramavtal, vilket är något helt annat än kontrakt. Enligt Malmö Högskolas ramavtal har Malmö Högskola rätt att avropa tjänster i enlighet med detta. Det är således först vid avrop som kontrakt sluts och den faktiska anskaffningen sker. Det finns inget stöd i regelverket för att nytt ramavtal kan ingås efter förnyad konkurrensutsättning av ett an-

nat ramavtal. Bolaget hänvisar till definitionerna av ramavtal och kontrakt i LOU. Skillnaden mellan avtal och kontrakt i upphandlingsrättslig mening har ingenting med semantik att göra. Malmö Högskola hänvisar till att avrop skett helt korrekt. Begreppet avrop förekommer inte i LOU. I 5 kap. LOU anges bara två avtalstyper, ramavtal och kontrakt, där tilldelning av kontrakt måste grunda sig på ramavtal. Något avrop kan således inte förekomma vid ett korrekt förfarande. Malmö Högskolas aktuella avtal kan inte ses som något annat än ett ramavtal.

Egencia Sweden AB:s rätt att påtala felaktigheter i förfarandet är inte beroende av huruvida bolaget har ramavtal med Kammarkollegiet. Bolaget är leverantör i LOU:s mening och anser sig ha lidit skada. Bolaget har därför talerätt.

Malmö Högskola bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Malmö Högskola har den 14 oktober 2016 ingått avtal med XLNT Travel Norrland AB gällande resebyråttjänster. Avtalet har föregåtts av en förnyad konkurrensutsättning av Kammarkollegiets ramavtal gällande resebyråttjänster. Den förnyade konkurrensutsättningen har genomförts helt i enlighet med vad Kammarkollegiet föreskriver på sin hemsida. Malmö Högskola är enligt Förordning (1976:796) om statlig inköpssamordning skyldig att använda sig av statliga ramavtal inom de områden sådan finns. För att en myndighet ska kunna teckna avtal på Kammarkollegiets ramavtal för resebyråttjänster måste avtalet föregås av förnyad konkurrensutsättning där samtliga antagna leverantörer ska tillfrågas om att lämna anbud. Det finns tio antagna leverantörer till ramavtalet. Egencia Sweden AB är inte en av de antagna leverantörerna. Det är Malmö Högskolas uppfattning att en myndighet som enligt föreskrifter tecknar avtal genom att använda sig av Kammarkollegiets ramavtal inte ska behöva argumentera i rättsliga instanser med leverantörer som inte är antagna på Kammarkollegiets ramavtal.

Egencia Sweden AB försöker få avtalet ogiltigförklarat enbart genom att angripa att avtalet benämnts ramavtal. Detta är för Malmö Högskola endast en fråga om semantik då avropet skett helt korrekt. Ansökan saknar rättslig grund och ska därför avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

I målet är lagen (2007:1091) om offentlig upphandling tillämplig, se p. 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

Enligt 16 kap. 13 § LOU ska rätten besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 7 kap. 1 eller 2 §, 13 kap. 2 eller 5 §, 14 kap. 5 § eller 15 kap. 4 §, eller
2. enligt ett förfarande i 5 kap. 7 § utan att de villkor har följts som framgår av den paragrafen eller av det ramavtal som ligger till grund för det nya anbudsförfarandet och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Ett avtal ska också förklaras ogiltigt, om det har slutits i strid med bestämmelserna om avtalsspärr i 1, 3 eller 8 §, ett interimistiskt beslut enligt 9 § eller tiodagarsfristen i 10 § eller om avtalet har slutits före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 9 kap. 9 § första stycket eller 15 kap. 19 §. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Förvaltningsrättens bedömning

Egencia Sweden AB gör gällande att Malmö Högskolas avtal av den 14 oktober 2016 med XLNT Travel Norrland AB avseende resebyråtjänster ska ogiltigförklaras enligt 16 kap. 13 § första stycket 1 LOU eftersom ramavtalet har slutits utan föregående annonsering enligt 15 kap. 4 § LOU. Egencia

Sweden AB menar att Malmö Högskola inte genomfört en förnyad konkurrensutsättning med stöd av ett ramavtal mellan Kammarkollegiet och ett antal leverantörer. Istället har högskolan direkttilldelat ett nytt ramavtal inom ramen för den begränsade leverantörskrets som omfattas av ramavtalet med Kammarkollegiet, vilket utgör en ny upphandling.

Malmö Högskolas ståndpunkt är att ansökan saknar rättslig grund eftersom det aktuella avtalet har föregåtts av en korrekt genomförd förnyad konkurrensutsättning av Kammarkollegiets ramavtal gällande resebyråttjänster som Egencia Sweden AB inte är antagen leverantör till.

Av de handlingar som Malmö Högskola åberopat till stöd för sin talan framgår att Malmö Högskola i förfrågningsunderlag daterat den 30 augusti 2016 bjudit in till avrop avseende resebyråttjänster genom förnyad konkurrensutsättning utifrån Kammarkollegiets ramavtal för resebyråttjänster (96-86-2014). Vidare har Malmö Högskola den 21 september 2016 meddelat och, med elektroniskt medel, skickat underrättelse om tilldelningsbeslut med angivande av frivillig avtalsspärr till och med den 3 oktober 2016.

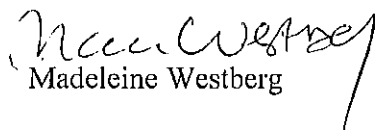
Förvaltningsrätten konstaterar att det i målet angripna avtalet har föregåtts av en förnyad konkurrensutsättning enligt Kammarkollegiets ramavtal gällande resebyråttjänster. Enligt ramavtalet mellan Kammarkollegiet och de tio antagna leverantörerna sker avrop från ramavtalet genom förnyad konkurrensutsättning där bl.a. priset kan bli föremål för ny konkurrensutsättning. Till stöd för att det i stället rör sig om en ny ramavtalsupphandling, som skulle ha annonserats enligt 15 kap. 4 § LOU, hävdar Egencia Sweden AB bl.a. att det i det angripna avtalet finns angivet att avrop av tjänster ska ske från högskolans anställda. Först därigenom sluts, enligt Egencia Sweden AB:s mening, ett kontrakt av individualiserade tjänster och en faktisk anskaffning sker. Med hänsyn till tjänstens beskaffenhet, resebyråttjänster för anställda, följer emellertid enligt förvaltningsrättens mening med viss nöd-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM

vändighet ett förfarande där en anställd beställer, ”avropar”, varje enskild resetjänst. Vare sig vad Egencia Sweden AB anfört i nyss nämnt avseende eller att inga volymer är garanterade leverantören av tjänsterna, kan enligt förvaltningsrätten medföra att det angripna avtalet kan anses vara ett nytt ramavtal, sett mot bakgrund av förfarandet kring den förnyade konkurrensutsättningen i stort. Den förnyade konkurrensutsättningen har resulterat i ett kontrakt med XLNT Travel Norrland AB. Enligt förvaltningsrättens mening visar inte vad Egencia Sweden AB anfört och åberopat i målet att skyldighet för Malmö Högskola att annonsera med stöd av 15 kap 4 § LOU har förelagget. Vid nu angivna förhållanden saknas förutsättningar för att ogiltigförklara det angripna avtalet med stöd av 16 kap. 13 § första stycket 1 LOU. Egencia Sweden AB:s ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Madeleine Westberg

Lena Palmér har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

